



Brüssel, 5. märts 2026
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2024/0102(NLE)

5290/25
ADD 1

AELE 3
AND 2
SM 2
MI 15

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Lisa järgmise dokumendi juurde: NÕUKOGU OTSUS, mis käsitleb liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt eraldiseisvate poolte Andorra Vürstiriigi ja San Marino Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu allkirjastamist ja selle ajutist kohaldamist

ANDORRA DEKLARATSIOON TUBAKASEKTORI KOHTA

Viimastel aastatel on Andorra alustanud põhjalikku ja intensiivset reformiprotsessi, mille eesmärk on suurendada avatust ja läbipaistvust ning tuua Andorra ELile lähemale.

Kõnealuste reformide eesmärk on tagada Andorra majandusmudeli struktureeritud üleminek ja mitmekesistada majandust. Andorra majanduse mitmekesistamine, mida toetab käesoleva lepingu rakendamine, peaks kaasa tooma uute majandussektorite arengu ja teatavate olemasolevate sektorite suurema konkurentsivõime.

Majanduse ümberkorraldamine peab käima käsikäes maksutulu pideva suurenemisega, mis tuleneb viimastel aastatel läbi viidud suurtest reformidest ja sotsiaal-majandusliku olukorra, sealhulgas tööhõive seisu paranemisest.

Eelnevat arvestades on Andorra üks prioriteete veelgi tugevdada ja kaitsta vastutustundlikku tubakakaubandust. Andorra on võtnud kindla poliitilise kursi rahvatervise parendamisele ja tubaka tarbimise vähendamisele, eelkõige ühinedes Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni ja tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolliga ning võttes vastu asjakohased ELi õigusaktid.

Üks Andorra rahvatervise poliitika põhielement on pettuste ja salakaubaveo ennetamine ja nende vastu võitlemine tubakatoodete vallas. Andorra võtab kindla kohustuse suurendada oma jõupingutusi nendes valdkondades, eelkõige võttes korrapäraselt vastu ja rakendades ELi õigusakte piisava haldus-, kohtu- ja materiaalse suutlikkusega.

Andorra kohustub süvendama pettusevastast koostööd eelkõige ELi ja oma kahe naabruses asuva ELi liikmesriigiga. Andorra jälgib tähelepanelikult muutusi kohapeal toodetud, imporditud, turustatud ja eksporditud tubakatoodete kogustes. Andorra tuletab eelkõige meelde, et Prantsuse Vabariigi valitsuse ja Andorra Vürstiriigi valitsuse vaheline politsei- ja tollialase piiriülese koostöö leping jõustus 1. aprillil 2018 ning Andorra Vürstiriigi ja Hispaania Kuningriigi vaheline kuritegevuse vastu võitlemisel tehtavat koostööd ja julgeolekut käsitlev konventsioon allkirjastati 2. septembril 2015.

Arvestades praeguseid tubakatoodete hinnaerinevusi (koos maksudega) Andorra ja eelkõige ta kahe naabruses asuva ELi liikmesriigi vahel, kohustub Andorra mitte suurendama ELi ja Andorra poolt käesoleva lepingu allkirjastamise kuupäeval eksisteerivaid tubakatoodete hinnaerinevusi (koos maksudega) võrreldes kõige madalamate hindadega naabruses asuva ELi liikmesriigiga.

Andorra tagab, et Andorra protokollis artikli 10 lõikes 1 osutatud üleminekuperioodi jooksul korvatakse tubakatoodete tollimaksude vähendamisest tulenev tulude vähenemine samal ajal riigi muudest tuludest.

Rõhutades, et maksustamine ei kuulu käesoleva lepingu kohaldamisalasse, uurib Andorra asjakohasel juhul siiski võimalust võtta eeskjuju tubakatoodete maksustamist käsitlevatest ELi õigusaktidest, et tagada riigi piisav tulu.

ELI JA ANDORRA ÜHISDEKLARATSIOON ISIKUTE VABA LIIKUMISE KOHTA

Käesoleva lepinguga, milles sätestatakse ELi liikmesriigi või Andorra kodanike vaba liikumise õiguse kasutamise tingimused ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ¹ inkorporeerimine Andorra poolt, ei kohustata Andorrat kasutama mõistet „liidu kodakondsus“ (ELi toimimise lepingu artikkel 20 jj), millel puudub käesolevas lepingus vaste.

Direktiivi 2004/38/EÜ õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artiklid 18, 21, 46, 50 ja 59.

Direktiiviga 2004/38/EÜ on ette nähtud riiki sisenemise, riigis elamise, riigist lahkumise ja võrdse kohtlemise õiguste süsteem. Kõnealusele süsteemile kehtivad teatavad piirangud, millele kohaldatakse omakorda muu hulgas menetluslikke tagatise, eelkõige kohtulikku kontrolli.

Direktiivi 2004/38/EÜ kohaldatakse ELi ja Andorra vahelistes suhetes kooskõlas Andorra protokolliga VIII ja V lisas sätestatud tingimustega.

Euroopa Liidu Kohtu praktikas leidub kasulikke selgitusi, sealhulgas meetmete kohta, mida vastuvõttev riik saab kasutada avaliku korra säilitamiseks ja välisriigi kurjategijate väljasaatmiseks.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

Direktiivi 2004/38/EÜ inkorporeerimine Andorraga sõlmitavasse lepingusse ei piira liidu kodakondsuse mõistel põhinevate tulevaste ELi õigusaktide ja Euroopa Liidu Kohtu edasise kohtupraktika asjakohasuse hindamist käesoleva lepingu kohaldamisel. Käesolev leping ei loo õiguslikku alust ELi liikmesriigi ega Andorra kodanike poliitiliste õiguste jaoks.

EL ja Andorra lepivad kokku, et käesolev leping ei hõlma sisserändepoliitikat. Käesolev leping ei hõlma kolmandate riikide kodanike elamisõigust, välja arvatud õigused, mis on antud kolmandate riikide kodanikele, kes on ELi liikmesriigi või Andorra kodaniku pereliikmed ja kasutavad oma käesolevast lepingust tulenevat isikute vaba liikumise õigust, kuna kõnealused õigused tulenevad ELi liikmesriigi või Andorra kodanike vaba liikumise õigusest.

Andorra tunnistab, et ELi liikmesriigi või Andorra kodanike jaoks, kes kasutavad isikute vaba liikumise õigust, on oluline, et nende pereliikmetel direktiivi 2004/38/EÜ tähenduses, kellel on kolmanda riigi kodakondsus, oleksid samuti teatavad tuletatud õigused, näiteks kõnealuse direktiivi artikli 12 lõikes 2, artikli 13 lõikes 2 ja artiklis 18 sätestatud õigused.

ANDORRA DEKLARATSIOON
ANDORRA OLUKORRA
NING JULGEOLEKU JA AVALIKU KORRA KAITSMISE KOHTA

Andorra valitsus,

viidates deklaratsioonile Euroopa Liidu lepingu artikli 8 kohta, mis on lisatud 13. detsembril 2007 alla kirjutatud Lissaboni lepingu vastu võtnud valitsustevahelise konverentsi lõppaktile,

tuletades meelde, et Andorra elamiskõlblik piirkond on väga väike ja mägine ning erakordselt suur osa selle elanikest ja töötajatest ei ole Andorra kodanikud,

tuletades meelde, et julgeoleku ja avaliku korra kaitsmine on iga riigi peamine eesmärk,

märkides, et Andorra jaoks on eluliselt tähtis tagada riigi, isikute ja vara ning Andorrale iseloomuliku ühiskonnakorra julgeolek,

märkides, et Andorra elanikkonna turvalisuse tase on kõrge ning seda tuleb säilitada maine, elutingimuste ja sotsiaalse ühtekuuluvuse seisukohast olulise eelisena,

tuletades meelde, et Andorra käsutuses ei ole suurematele riikidele tavaliselt kättesaadavaid julgeoleku tagamise vahendeid, institutsioone ja taristut,

kinnitades veel kord oma lubadust tagada käesoleva lepingu kõigi sätete järgimine ja kohaldada neid heas usus,

peab vajalikuks võtta käesoleva lepingu kohaldamisel arvesse Andorra geograafilist asendit ning demograafilist ja sotsiaalset struktuuri,

on seisukohal, et Andorra kohtud peavad määrama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ¹ artiklite 27 ja 28 alusel kindlaks kaitsetaseme, mida nad peavad ühiskonna põhihuvide kaitseks soovitavaks, lähtudes Euroopa Liidu Kohtu praktikast, milles on selgitatud, et kõnealust kaitsetaset tuleb tõlgendada kitsalt,

on seisukohal, et käesoleva lepingu nende sätete tõlgendamisel, mis on seotud julgeoleku ja avaliku korra küsimustega, tuleb võrdväarsuse ja tõhususe põhimõtteid ning Euroopa Liidu Kohtu tõlgendust järgides arvesse võtta tegelikku mõju, mida võib Andorra geograafilisi, demograafilisi ja sotsiaalseid eripärasid silmas pidades avaldada konkreetne käitumine, mis kujutab endast tõelist, vahetut ja piisavalt tõsist ohtu mõnele ühiskonna põhihuvile ning julgeolekule ja avalikule korrale,

on seisukohal, et raamlepingu artiklis 97 osutatud kaitsemeetmete võtmine Andorra poolt võib olla põhjendatud muu hulgas siis, kui kapitali sissevool teiselt assotsieerimislepingu osaliselt võib ohustada elanike juurdepääsu kinnisvaraturule, kui ELi liikmesriikide kodanike arv suureneb erakordselt, mis võib kahjustada avalikke süsteeme, või kui riigi majanduse loodud töökohtade koguarv võrreldes elanike arvuga toob kaasa ilmse ebavõrdsuse,

kohustub nägema ette vajalikud mehhanismid tagamaks, et raamlepingu artiklis 97 osutatud kaitsemeetmete kehtimise ajal ei vähene ELi liikmesriikide kodanike osakaal nende elanikkonnas.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

ELi JA ANDORRA ÜHISVALDUS
LENNUTRASPORDI KOHTA

EL ja Andorra lepivad kokku, et arutavad kaheksa aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist ühiskomitees, kas Andorra protokollis XIII lisa võiks laiendada lennutranspordisektorile.
